

Wie hebben er nou allemaal memo's over het afschaffen van de dividendbelasting?

De jacht op de memo's én het kabinet is geopend.
Columnist Özcan Akyol in het Algemeen Dagblad

De memo's waren de onderhandelaars aan de 'zijtafels' wel onder ogen gekomen. Daar zaten de adjuncten. Maar die hadden hun bazen aan de formatietafel daarover niet ingelicht. Geen idee waarom niet.
Bert Wagendorp van De Volkskrant

Dit is vuurwerk. Niet alleen omdat liegen tegen de Kamer een doodzonde is en het debat van volgende week dus wel eens het einde van Rutte 3 zou kunnen inluiden.
Hoogleraar financiële geografie Ewald Engelen in De Groene

Minister Wiebes blijkt tijdens de formatie een memo te hebben gekregen over de gevolgen van zo'n besluit. Met wie hij deze informatie deelde, weigert hij te vertellen.

De Telegraaf

Bij wijze van 'eenmalige uitzondering op de vertrouwelijkheid' geeft het kabinet de ambtelijke stukken over de omstreden afschaffing van de dividendbelasting alsnog vrij.
Trouw

Het zou mij niet verbazen als in die documenten sporen zijn aan te treffen van de extreem nauwe relatie die Rutte en (Unilever-topman) Polman

hebben. Dat zou politieke corruptie van een onbeschaamdheid zijn. En weer vindt het zijn oorsprong in een neo-nationalistische machtspartij die al eerder bewezen heeft het met de politieke moraal niet zo nauw te nemen. Laten we tijdens de parlementsverkiezingen, die ongetwijfeld deze nazomer plaatsvinden, de VVD een ongenadig pak voor zijn lazer geven.
Opnieuw Engelen

Kinderen worden gemiddeld leesrijp als ze rond 6,5 jaar oud zijn.

FOTO ANP

Kind leert te vroeg lezen

De wijze waarop kinderen leren lezen, als ook wanneer, moet ingrijpend wijzigen, betoogt Ewald Vervae.

De onderwijsinspectie stelde op 11 april dat het onderwijsniveau van de basisschool daalt. In 2017 verlieten 3500 leerlingen de basisschool terwijl hun leesvaardigheid onvoldoende zou zijn. De inspectie heeft geen verklaring. Maar volgens mij zitten er twee onhoudbare wetenschappelijke uitgangspunten achter: Leerlingen krijgen stelselmatig leerstof aangeboden waar ze niet rijp voor zijn en leerlingen worden stelselmatig verkeerd getoetst. De kiem van het vroegtijdige leesaanbod is in 1929 gelegd: Philip Kohnstamm omhelsde de gedachte dat de intelligentie verhoogd zou kunnen worden. Martinus Langeveld werkte die uit tot de gedachte van de 'ontwikkelbaarheid van het kinderlijke denken', het kernpunt van zijn Pedagogische Instituut van 1946. Dat instituut heeft tientallen hoogleraren onderwijskunde of ontwikkelingspsychologie, plus docenten van kweekscholen en pabo's opge-

leid. Dat leidde tot een betrekkelijk gesloten netwerk van wetenschappers die allemaal de externe 'ontwikkelbaarheid van de intelligentie' op filosofische gronden mogelijk achten. Feitelijk ontwikkelt het kind zich echter van fase tot fase, wat zich aan extern ingrijpen onttrekt – anders dus. Op die ontwikkelbaarheidsgedachte zijn de huidige 'streefniveaus' gebaseerd waar scholen aan zouden moeten voldoen – of de kinderen nou leesrijp zijn of niet. In 2006 riep de Onderwijsinspectie alle basisscholen op om in groep 2 en eventueel ook in groep 1 letters aan te bieden. Feit is echter dat kinderen, toen en nu, gemiddeld leesrijp worden als ze rond 6,5 jaar oud zijn en ook dan pas wat met letters aan kunnen. Bijvoorbeeld: niet-leesrijpe kinderen die in juni nog 18 letters kennen, zijn daar na de zomervakantie meer dan de helft weer van vergeten. De Onderwijsinspectie vindt dit goed onderwijs en grijpt niet in.

Spellingstoetsen

Een ander voorbeeld zijn de spellingstoetsen van het Cito. In die voor het eind van groep 4 zitten woorden als 'luid' en 'muren'. Het gemiddelde kind is echter pas in

groep 6/7 aan /luit/'luid' en /muur-'muren' toe. Veel scholen trainen groep 4 in dat soort woorden. Dat leidt tot een goede test-score, maar vervolgens moeten de leerkrachten nog twee jaar de regels herhalen en vele spellingsfouten blijven verbeteren: 'hoet' (vanwege /hoetju/), 'ze spelden' (vanwege 'ze spelen'). Juist en goedkoper is: scholen onderzoeken eerst of een kind spellingsrijp is, bieden (pas dan) de spellingsregels aan en gaan de kennis toetsen. Het gevolg van het premature leesaanbod is dat kinderen weezin ontwikkelen tegen lezen en Nederlands, meer faalangst krijgen, een minder gevoel van eigenwaarde, maar ook dat hun leesvaardigheid afneemt. Leerkrachten raken afgebrand vanwege het alsmat uitleggen en verbeteren; veel tijd, energie en geld zouden beter besteed worden aan stof waar de leerlingen wél aan toe zijn. De kiem van het verkeerde toetsen, zoals die rond 1960 van start gingen, en uiteindelijk via het Cito in 1968 officieel werd opgericht. Een test is doorgaans een meerkeuzetoets. Er komt uit hoeveel procent een kind van een gemiddelde afwijkt. Er zitten twee onhoudbare opvattingen achter.

Ten eerste: een gemiddelde zou een groep leerlingen kenmerken en elke leerling zou daar een afwijking van zijn, precies zoals het gemiddelde van 25 metingen de stand van een ster het beste weergeeft en elke meting daarvan een afwijking is. Ten tweede: een kind ontwikkelt zich in alle schoolvakken, een kleuter heeft niets aan letterkennis, een jong schoolkind wel; eerst kan een kind niet bepalen of het 'hant' of 'hand' moet zijn, daarna wel. Een test bepaalt echter het gemiddelde van rijpe en niet-rijpe kinderen en van elk kind hoeveel het daarvan afwijkt. Daardoor weten we niet of een kind dat laag scoort ergens niet rijp voor was of dat het kind er wel rijp voor was, maar slecht onderwijs kreeg of een persoonlijk probleem had. Er zijn spellingrijpheidspoeven. En daarnaast zijn er vorderingspoeven zoals overhoringen, proefwerken en examens met open vragen. Daarmee bepaalt men in hoeverre een leerling de stof, waar hij rijp voor was, beheerst. De nood is hoog en er moet heel wat spoedig en tegelijk gebeuren. Allereerst erkennen alle betrokkenen dat ze slachtoffer zijn van de geschiedenis van 1946 (Pedagogisch

Instituut) en van 1968 (het ontstaan van Cito) en beginnen opnieuw met de ontwikkelingsfasen en proeven. Leerkrachten moeten weer meester over het lesgeven worden.

Geraadpleegd

Er komt een gekozen lichaam van basisschoolleerkrachten dat voor elke basisonderwijsmaatregel en -wetswijziging geraadpleegd wordt door de regering. De pabo's gaan weer theoretisch en praktisch op-leiden in de ontwikkelingsfasen die een kind in de kleuter- en basisschoolleeftijd doormaakt. De onderwijsinspectie controleert of een school elk kind op zijn ontwikkelingsniveau aanspreekt én verbiedt tests. Het Cito maakt slechts proeven of sluit de deuren. Tenslotte: de overheid belooft dat er na deze structuurwijzigingen in het onderwijs geen structuurwijzigingen meer komen.

Ewald Vervae

Dr. Ewald Vervae is als wis- en natuurkundige en als ontwikkelings- en leespsycholoog verbonden aan Stichting Histos te Amsterdam. Het onderwerp van dit artikel staat uitvoerig in zijn boek 'Basisonderwijs zonder basis' (2016).